

OLGU YAZISI / CASE REPORT

TERRA-FİRMA FORME DERMATOZU OLGUSU

A CASE OF TERRA FIRMA-FORME DERMATOSIS

Savaş ÖZTÜRK¹, İlkay CAN²

¹SBÜ Elazığ Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dermatoloji Kliniği

²Artvin Hopa Devlet Hastanesi Dermatoloji Kliniği

ÖZ

Terra firma-forme dermatozu (TFFD), kir benzeri kahverengi, kadifemsi, hiperpigmente plaklarla karakterize, asemptomatik ve idiopatik bir keratinizasyon bozukluğudur. Hastalığın nedeni tam olarak bilinmemesine rağmen tanı ve tedavisi kolaydır. Bu dermatozun gelişimi hijyen ile ilişkisizdir. Bu hastalık çocuklarda erişkinlerden daha fazla görülmektedir. Lezyonlar en sık boyun bölgesinde görülmekle birlikte vücudun herhangi bir bölgesinde olabilir. Hastalığın önemli özelliği lezyonların su-sabunla giderilemezken alkolle kolayca silinebilmesidir. İlk tarif edilmesinin üzerinden 27 yıl geçmesine rağmen klinikte çok yaygın olmadığı düşünülür ve bu durumla ilgili çok az sayıda yayın bulunmaktadır. Bu yazıda klinik olarak terra firma-form dermatoz tanısı konulan 16 yaşındaki çocuk hasta güncel literatür bilgileriyle sunulmuştur.

ANAHTAR KELİMELELER: Terra firma-forme, dermatoz, çocuk olgu,

ABSTRACT

Terra firma-forme dermatosis (TFFD), which is characterized by dirt like Brown, velvetiform, hyperpigmented plaques, is an asymptomatic and idiopathic keratinization disorder. The cause is not exactly known, but the treatment and diagnosis is easy. Development of this dermatosis is not associated with hygiene. This disease is more common seen in children than in adults. Lesions are most commonly seen in the neck region, but can be any part of the body. The most important feature of the disease is that the lesions cannot be removed by washing with soap and water, while they can easily be removed with gentle alcohol swabbing. Although Terra firma-forme dermatosis was first described more than 27 years ago and is thought to be not uncommon in clinical practice and there are few publications about this condition. In this article, we presented the case of a 16 years old child patient clinically diagnosed with terra firma-form dermatosis in the light of current literature.

KEYWORDS: Terra firma-forme, dermatosis, pediatric case

Geliş Tarihi / Received: 15.10.2014

Kabul Tarihi / Accepted: 03.12.2014

Yazışma Adresi / Correspondence: Dr. Savaş ÖZTÜRK

SBÜ Elazığ Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dermatoloji Kliniği ELAZIĞ/TÜRKİYE
drsozturk@gmail.com

GİRİŞ

Terra Firma-Forme Dermatoz (TFFD) deride kir benzeri renk değişikliğine yol açan etiyolojisi halen net olmayan bir dermatozdur (1). Çocuk olguların sayısı erişkinlere göre oldukça fazla olmakla birlikte erişkin hastalarda da hastalık görülebilmektedir. TFFD tanısı alan hastalarda herhangi bir hijyen bozukluğu bulunmamaktadır. Lezyonlar daha çok boyuna lokalizedir. Bununla birlikte gövde, ekstremiteler ve saçlı deri gibi başka bölgelere de yerleşebilirler (1, 2). Derideki renk değişikliği su ve sabun uygulaması ile kaybolmayan nitelikte olup izopropil alkol veya etil alkol ile ovularak ortadan kaldırılabilmektedir (1, 3, 4). Bu dermatoz her ne kadar ciddi bir sağlık sorununa yol açmamakta ise de kozmetik olarak ciddi kaygıya neden olabilmektedir (1, 4). Bu yazıda Terra Firma-Forme dermatozlu 16 yaşında bir kız çocuğu olgu hastalığa dikkat çekmek için sunulmuştur.

OLGU SUNUMU

Boyun ön yüzdeki lekeler nedeniyle polikliniğimize başvuran 16 yaşındaki kız çocuğu değerlendirildi. Ailesi ve kendisi görünüm dışında herhangi bir yakınmaya yol açmayan kire benzeyen bu lekelerin bir yıldır mevcut olduğu ve sabun ile keselenerek yıkamaya rağmen kaybolmadığını belirtti. Daha önce başvurduğu bir merkezde hastaya bunun bir doğumsal Nevüs olabileceği söylenmiş ve yapılan rutin biyokimyasal tetkiklerinin normal sınırlarda olduğu görülmüştür. Dermatolojik muayenesinde boyun ön kısmında sınırları belirgin, kiri andıran, kısmen retiküler, kahverengi-siyah hiperpigmente plaklar izlendi (**Resim 1**). Bu klinik bulgularla Terra

Resim 1: Boyun ön kısmında sınırları belirgin, kiri andıran, kısmen retiküler, kahverengi-siyah hiperpigmente plaklar

Firma-Forme dermatozundan şüphelenilen olgumuzun lezyonları %70 izopropil alkol ile muamele sonrası kayboldu (**Resim 2**) ve böylelikle tanımız doğrulandı. Lezyonlar 6 aylık takip süresinde yinelemedi.

Resim 2: %70'lik izopropil alkol ile muamele sonrası lezyonların tamamen kaybolması

TARTIŞMA

TFFD ilk kez 1987 yılında Duncan tarafından "Duncan'ın kirli dermatozu" olarak tanımlanmıştır (5). Etiyolojisi tamamen aydınlatılamayan hastalığın yetersiz hijyen ile ilgisi olmadığı bilinmektedir. Literatürde bildirilen olguların sayısı oldukça azdır (1,2). Klinik görünüm olarak akantozis nigrikans, konflue retiküle papillomatozis, dermatitis neglecta, nörodermatit, tinea versikolor gibi birçok pigmentasyon artışı ile giden dermatolojik hastalıkla karışabildiğinden sıklığının gerçekte daha fazla olduğuna dair görüşler vardır (1, 2, 6). Ayırıcı tanıda düşünülen hastalıklardan uzaklaşmak ve hastalığın tanısını koyabilmek için invaziv yöntemlere başvurmadan önce %70'lik izopropil alkol veya etil alkol ile muamele etmek suretiyle lezyonların kaybolduğunu görmek yeterlidir (2, 3, 6). Kozmetik problem oluşturan bu hastalığa, biyopsi alımı sırasında alkol kullanılırsa tesadüfen tanı konulabilmektedir (4). Biz de olgumuzun lezyonlarına uygulamış olduğumuz %70'lik izopropil alkol uygulaması sonrası tüm lezyonların kaybolduğunu görerek tanımızı doğruladık (**Resim 1,2**).

Literatürde konuyla ilgili çok fazla vaka tariflenmemesine rağmen bildirilenden daha fazla sayıda hasta olduğu tahmin edilmektedir. Etiyolojik olarak ailesel geçiş, genetik yatkınlık, güneşe maruziyet, gecikmiş veya eksik keratinizasyon bozukluğu gibi birçok etken öne sürülmekle beraber kesin kanıtlar yoktur (3, 4, 7). TFFD te-davisiz bırakıldığında daha da belirginleşerek devam etmekte, ayırıcı tanıda yer alan pigment-tasyon bozuklukların ayırıcı tanısı için gereksiz tetkikler yapılabilmektedir (1, 8).

Daha çok çocuklarda görülebilmesi, sistemik belirtilere yol açmaması ve tanı ve tedavisi kolay bir hastalık olması nedeni ile TFFD'u pigment lezyonların ayırıcı tanısında dermatologların ve pediatristlerin daima akılda tutmalarında fayda olacaktır.

Bu makalemizde bilgilendirilmiş onam formu alınmıştır ve herhangi bir kurum veya kuruluştan finansal destek alınmamıştır.

KAYNAKLAR

1. Berk DR. Terra firma-forme dermatosis: A retrospective review of 31 cases. *Pediatr Dermatol* 2012;29(3):297-300.
2. Browning J, Rosen T. Terra firma-forme dermatosis revisited. *Dermatol Online J* 2005;11:15.
3. Pavlovic MD, Dragos V, Potocnik M, Adamic M. Terra firma-forme dermatosis in a child. *Acta Dermatovenerol Alp Panonica Adriat* 2008;17(1):41-2.
4. Sezgin AÖ, Türk BG, Yaman B, Dereli T. Terra firma-forme dermatozu. *Türkderm* 2013; 47: 187-9
5. Duncan WC, Tschen JA, Knox JM. Terra firma-forme dermatosis. *Arch Dermatol* 1987;123(5):567-9.
6. Guarneri C, Guarneri F, Cannavò SP. Terra firma-forme dermatosis. *Int J Dermatol* 2008;47(5):482-4.
7. Berk DR, Bruckner AL: Terra firma-forme dermatosis in a 4-month-old girl. *Pediatr Dermatol*. 2011;28:79-81.
8. Oztürk F, Kocabaş E, Ertan P, Ermertcan AT: Terra firma-forme dermatosis. *Cutan Ocul. Toxicol* 2010;29:303-5.